

براساس مراجع تعیین شده از سوی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و قابل استفاده برای کلیه دانشجویان مامایی

ویرایش هشتم

با بازبینی کامل

درسنامه جامع مامایی

کاردانی به کارشناسی
کارشناسی به کارشناسی ارشد مامایی
کارشناسی ارشد به دکترای مامایی

زنان و زایمان (نواک ۲۰۱۲، کیستنر و ویلیامز ۲۰۱۴)

داخلی - جراحی (ویلیامز ۲۰۱۴)

نوزادان نلسون (۲۰۱۵)

جنین شناسی لانگمن (۲۰۱۵)

بهداشت، تغذیه مادر و کودک و تنظیم خانواده

(ویلیامز ۲۰۱۴، بهداشت پارک و منابع وزارتخانه)

زبان تخصصی و عمومی

جلد اول

دکتر مهرداد صلاحی

بورد تخصصی بیماریهای داخلی و عفونی - مدرس کارشناسی ارشد مامایی، پرستاری و رزیدنتی پزشکی

دارای گواهی عالی بهداشت عمومی (MPH) از دانشگاه تهران

عضو انجمن های متخصصین داخلی، عفونی، ریه، ویروس شناسان، هیاتیت B، C و تنظیم خانواده ایران

سرشناسه : صلاحی، مهرداد، ۱۳۴۶ -
 عنوان و نام پدیدآور : درسنامه جامع مامایی / مولفین مهرداد صلاحی، فرحناز قاسمی.
 مشخصات نشر : تهران: ایلیا: انتشارات حیدری، ۱۳۹۳.
 مشخصات ظاهری : ج۲: جدول، نمودار.
 شابک : دوره: ۸-۲۳-۲۶۰۶-۹۶۴-۹۷۸ ج. ۱: ۴-۲۱-۲۶۰۶-۹۶۴-۹۷۸ ج. ۲: ۱-۲۲-۲۶۰۶-۹۶۴-۹۷۸
 وضعیت فهرست‌نویسی : فیبا
 موضوع : آبستنی و زایمان — راهنمای آموزشی (عالی)
 موضوع : آبستنی و زایمان — آزمون‌ها و تمرین‌ها (عالی)
 شناسه افزوده : قاسمی، فرحناز، ۱۳۵۰ -
 رده بندی کنگره : ۱۳۹۳ ۸ص/ RG۵۲۴
 رده بندی دیویی : ۶۱۸/۲
 شماره کتابشناسی ملی : ۳۷۴۱۸۶۰

این اثر، مشمول قانون حمایت از مؤلفان و مصنفان و هنرمندان مصوب ۱۳۴۸ است، هرکس تمام یا قسمتی از این اثر را بدون اجازه مؤلف (ناشر)، منتشر یا پخش کند، مورد پیگرد قانونی قرار خواهد گرفت.

انتشارات ایلیا

ناشر کتب علوم پزشکی

- ☒ عنوان: درسنامه جامع مامایی (جلد اول)
- ☒ ناشر: نشر ایلیا با همکاری انتشارات حیدری
- ☒ مؤلف: دکتر مهرداد صلاحی، دکتر فرحناز قاسمی
- ☒ صفحه‌آرایی: رسول نقی‌زاده
- ☒ مدیر تولید: سیده مریم حیدری
- ☒ توبت و سال چاپ: اول (ویرایش هشتم) ۱۳۹۴
- ☒ شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه
- ☒ چاپ و صحافی: چاپ سرمدی
- ☒ بها: ۱۳۰۰۰۰ تومان

شابک دوره: ۸-۲۳-۲۶۰۶-۹۶۴-۹۷۸؛ جلد ۱: ۴-۲۱-۲۶۰۶-۹۶۴-۹۷۸؛ جلد ۲: ۱-۲۲-۲۶۰۶-۹۶۴-۹۷۸

مراکز پخش

نشانی دفتر مرکزی: خیابان انقلاب، خیابان ۱۲ فروردین، خیابان شهدای زاندارمری غربی،

روبروی اداره پست، پلاک ۱۲۴، طبقه اول، واحد ۲. تلفن: ۶۶۹۷۶۴۹۹ ۶۶۹۷۶۶۷۸

① فروشگاه ۱: خیابان انقلاب، روبروی دانشگاه، پاساژ فروزنده، طبقه همکف، پلاک ۳۲۳ - تلفن: ۶۶۴۷۸۹۴۷

② فروشگاه ۲: خیابان انقلاب، بین ۱۲ فروردین و فخر رازی، روبروی نشر جیحون، فروشگاه کتب پزشکی، تلفن: ۶۶۴۹۹۲۱۴

③ فروشگاه ۳: قلهک، خیابان زرگنده، دانشگاه آزاد اسلامی، کتابفروشی دانشگاه - تلفن: ۲۲۶۲۲۶۰۵

④ فروشگاه ۴: اراک، خیابان دکتر حسابی، فروشگاه نشر حیدری - تلفن: ۲۲۳۴۸۸۳-۰۸۶۳

⑤ کتابفروشی‌های معتبر سراسر کشور

مقدمه

به نام ایزد یکتا

خداوند بزرگ را شکر که باز قلم به دست توانستم ویرایش هشتم کتاب درسنامه مامایی و چاپ نوزدهم آن را به پایان برسانم. به حق می‌توان گفت در کتب جدید مراجعی همچون ویلیامز تغییرات فاحشی مثلاً در هیپرتانسیون و اکلامپسی حاملگی، روند بلوغ، اختلالات پستان، دستورالعمل‌های وزارتخانه، نحوه مصرف و ممنوعیت‌های روش‌های کنتراسپتیو و... روی داده است که تقریباً می‌توان شکل‌گیری یک کتاب جدید و کامل را مشاهده نمود. حتی تغییرات جزئی که در دستورالعمل‌های وزارتخانه ایجاد شده به صورت یک مبحث جداگانه درج شده است. به یاد دارم اولین درسنامه مامایی را که در قطع وزیری چندین سال قبل نوشتم بلافاصله چندین نوع مشابه آن را شروع به چاپ کردند و این کتاب بدون هیچگونه ادعا و تبلیغات آن‌چنانی هنوز که هنوز است جای خود را در بین همکاران گرامی محکم و ثابت نگه داشته است، به طوری که هرگونه فاصله در بین چاپ‌های آن توسط ناشر و نویسنده کاملاً احساس می‌شود. کتابی که در پیش روی دارید براساس آخرین مراجع امتحانات مامایی تهیه و تنظیم گردیده به طوری که جدیدترین یافته‌های ویلیامز جدید و نیز مباحث جدیدی همچون زبان عمومی در آن گنجانده شده است. در ویلیامز جدید تغییراتی در برخی جداول و مطالب داده شده که همگی درج شده است. برخی از همکاران محترم نگران اعداد و ارقام و درصد موارد بیماری‌ها هستند که البته باید بدانند اغلب درصد و ارقام مد نظر طراحان سؤال نمی‌باشد چرا که همانطور که می‌دانید حتی در خود کتاب ویلیامز گاهی در یک صفحه چند رقم و عدد در مورد یک مطلب گفته می‌شود که البته هدف نویسنده بیشتر معطوف به نظر اکثریت می‌باشد. اکثر همکاران نسبت به ریز بودن فونت مطالب اعتراض داشتند که در چاپ جدید فونت‌های متن همگی خواناتر و درشت‌تر شده‌اند. در چاپ جدید این کتاب تغییراتی خصوصاً در مباحث ژنیکولوژیکی نواک زنان و نوزادان نلسون مشاهده می‌شود. گاهی آمارهای قدیمی و دور از ذهن حذف شده و سعی شده تا کتاب به طور یکدست درآید.

این مجموعه شامل تمام دروس و آخرین رفرانس‌های موجود جهت شرکت در امتحانات کارشناسی و کارشناسی ارشد بوده و براساس آخرین منابع ارائه شده توسط وزارت بهداشت و درمان و آموزش پزشکی گردآوری شده است. در این کتاب علاوه بر به کارگیری از کلیه دروس مرجع، از منابع وزارتخانه‌ای نیز که به طور عام در دسترس نیستند استفاده شده است لذا همین امر بر کیفیت کتاب افزوده است. اگرچه تجربیات چند ساله در امر تدریس کارشناسی ارشد مامایی و نیز تألیف و ترجمه کتب معتبری همچون زنان نواک، نوزاد نلسون، جنین‌شناسی لانگمن، مباحث عمده در ژنیکولوژی، چکیده کارنت زنان و نیز گذراندن دوره عالی بهداشت عمومی (MPH) در دانشگاه تهران همگی اینجانب را در ارائه این مجموعه یاری داده‌اند ولی مؤلف همواره در انتظار نظرات همکاران محترم از طریق ناشر گرامی می‌باشد.

در این مجموعه علاوه بر استفاده از کتاب درسنامه جامع کارشناسی ارشد مامایی (منتشر شده توسط نشر ایلیا) گاه‌ها از سایر کتب ترجمه شده توسط اینجانب مثل جنین‌شناسی لانگمن، نوزادان نلسون، نواک زنان و نیز چکیده ویلیامز (منتشر شده توسط انتشارات بابازاده) به‌طور پراکنده استفاده شده است که از تمامی این عزیزان ناشر کمال تشکر را دارم.

در خاتمه به امید اینکه روز به روز در چاپ‌های بعدی این مجموعه را پربارتر ببینیم، از زحمات مدیریت محترم انتشارات حیدری، جناب آقای محمد ایمانی (تایپ و صفحه‌آرایی چاپ قبل)، جناب آقای نقی زاده (صفحه‌آرا)، دوست و برادر بسیار عزیزم جناب آقای منصور عمادی، مادر عزیز و مهربانم، عموی گرانقدرم جناب دکتر غلامرضا صلاحی و تمامی عزیزانی که به هر نحوی در گردآوری این مجموعه این حقیر را یاری دادند اعم از همسر گرامیم و نیز دوستان مترجم و سایر ناشرین محترم صمیمانه قدردانی می‌نمایم.

دکتر مهرداد صلاحی

مدرس کارشناسی ارشد مامایی، پرستاری و رزیدنتی پزشکی

بورד تخصصی داخلی و عفونی و

دوره عالی بهداشت عمومی (MPH) از دانشگاه تهران

www.ketab.ir

فهرست

۱	فصل اول: زنان و زایمان
۱	سازمان بهداشت جهانی (WHO)
۴	مقدمه
۶	آناتومی دستگاه تولید مثل
۱۴	مشاوره قبل از بارداری
۲۲	ژنتیک و تشخیص پره‌ناتال - داروهای تراژوژن
۳۵	عفونتهای ادراری - تناسلی و بیماریهای مقاربتی
۴۹	ارزیابی سونوگرافیکی
۵۳	الیگوهیدرآمنیوس
۵۴	هیدرآمنیوس
۵۶	ملاحظات عمومی (جراحی و دارودرمانی) و تکنیکهای تصویربرداری در حاملگی
۵۸	ارزیابیهای جنینی قبل از زایمان
۶۱	سرعت سنجی دایلر
۶۱	فیزیولوژی سیکل قاعدگی
۶۶	بلوغ
۷۳	واژن
۷۶	ولو
۷۹	بی‌اختیاری ادراری و پرولاپس
۹۰	اختلالات آندوکرینی

۹۸	آندومتريوز
۱۰۳	درد لگني، ديسمنوره، آدنوميوز و PMS
۱۰۹	بيماريهاي پستان
۱۱۹	سرويكس
۱۲۶	بيماريهاي خوش خيم و بدخيم رحم
۱۳۶	تومورهاي تخمدان
۱۴۴	يائسكي
۱۵۳	آمنوره
۱۶۰	عقيمي و روشهاي درماني در ژنيكولوژي
۱۷۳	فيزيولوژي دوران بارداري
۱۸۶	بيماريها و اختلالات جفت
۱۹۰	بيماريهاي تروفوبلاستيك حاملگي (GTD)
۱۹۷	خونريزيهاي زايمني
۲۰۵	حاملگي اكلتوپيك (EP)
۲۱۲	حاملگي چند قلويي
۲۱۴	رسيدگي پيش از زايمن به دوقلوها
۲۱۵	دوقلوهاي غير يكسان
۲۱۸	سندرم انتقال خون از يك قل به قل ديگر
۲۲۱	سه قلويي و بيشتر
۲۲۳	نمايش بريچ
۲۳۰	تولد پره ترم
۲۳۳	پيش بيني تولد پره ترم
۲۳۵	زايمن زودرس - پارگي زودرس پردهها
۲۳۵	(PROM) و حاملگي بعد از ترم
۲۴۳	سقط
۲۵۱	عفونتها و خونريزيهاي بعد از زايمن
۲۵۳	خونريزيهاي بعد از زايمن
۲۵۵	خونريزي بلافاصله پس از زايمن
۲۶۰	خونريزي جنين به مادر

۲۶۱	پارگی رحم در غیاب اسکار قبلی
۲۶۳	آمبولی مایع آمنیوتیک
۲۶۷	دوره طبیعی پس از زایمان
۲۷۰	شیردهی
۲۷۵	هورمون‌های جفتی و پرولاپس بند ناف
۲۷۷	هیپر تانسیون در حاملگی - پره اکلامپسی و اکلامپسی
۲۹۴	لگن
۲۹۶	مکانیسم زایمان طبیعی
۳۰۸	بی‌حسی و بی‌هوشی
۳۱۳	بررسی ضربان قلب جنین حین زایمان
۳۱۶	زایمان سزارین
۳۱۸	زایمان واژینال بعد از سزارین (VBAC)
۳۲۰	هیسترکتومی
۳۲۲	مراقبت‌های دوران بارداری
۳۳۲	فورسپس - واکيوم
۳۳۸	ارزیابی نوزاد
۳۴۶	بیماری RH و ABO
۳۵۰	مرده زایی
۳۵۱	روش‌های کنتراسپتیو
۳۶۰	پیشگیری اورژانسی از بارداری (EC)
۳۶۵	دستورالعمل وزارتخانه برای اندیکاسیون‌های سزارین
۳۷۲	چکیده کنتراسپتیوهای اسپروف
۳۷۹	اپیدمیولوژی سرطان‌های شایع زنان
۳۹۱	فصل دوم: داخلی - جراحی
۳۹۱	بیماری‌های ریوی و حاملگی
۴۰۱	جراحی در حاملگی
۴۰۱	تروما در حاملگی
۴۰۴	روشهای تصویربرداری تشخیصی
۴۰۵	بیماریهای قلبی در حاملگی

۴۱۶	اختلالات دستگاه گوارش - کبد و مجاری صفراوی
۴۲۱	استقرار شدید حاملگی
۴۲۸	اختلالات کلیوی
۴۳۵	بیماریهای بافت همبند
۴۳۹	اختلالات عصبی
۴۴۲	سر درد
۴۴۳	صرع
۴۴۶	بیماریهای مغز و اعصاب
۴۴۸	اختلالات روانی در حاملگی
۴۴۹	سرطانها در حاملگی
۴۵۴	کم‌خونی و اختلالات خونریزی‌دهنده
۴۶۰	بیماری ترومبوآمبولی
۴۶۶	ترومبوفیلی‌ها
۴۶۶	سندرم آنتی‌بادی ضد فسفولیپید
۴۶۸	اختلالات غددی
۴۸۰	بیماریهای عفونی
۴۸۵	بیماریهای مقاربتی
۴۸۹	ویروس نقص ایمنی انسان (HIV)
۴۹۲	عفونت‌های استرپتوکوکی گروه A و B
۵۰۳	تست‌های زنان و زایمان و داخلی - جراحی
۵۰۴	مروری بر سؤالات زنان و زایمان و داخلی - جراحی
۵۰۴	تست‌های داخلی - جراحی
۵۱۵	فیزیولوژی سیکل قاعدگی
۵۱۶	بلوغ
۵۲۰	واژن و ولو
۵۲۱	بی‌اختیاری ادراری و پرولاپس
۵۲۲	عفونت‌های ادراری - تناسلی و بیماری‌های مقاربتی (STD)
۵۲۸	اختلالات آندوکرینی

۵۳۱	آندومتريوز
۵۳۲	بیماریهای پستان
۵۳۴	سرویکس
۵۳۶	بیماریهای خوش خیم و بدخیم رحم
۵۴۲	تومورهای تخمدان
۵۴۶	یائسگی
۵۴۹	آمنوره
۵۵۱	عقیمی و روش‌های درمانی در ژنیکولوژی
۵۵۴	فیزیولوژی دوران بارداری
۵۵۶	بیماریهای تروفوبلاستیک حاملگی (GTD)
۵۵۷	خونریزی‌های سه ماهه سوم
۵۵۹	حاملگی اکتوپیک (EP)
۵۶۰	حاملگی چندقلویی
۵۶۰	نمایش بریچ
۵۶۱	عوارض دیررس حاملگی
۵۶۴	سقط
۵۶۴	عفونت‌ها و خونریزی‌های بعد از زایمان
۵۶۷	هورمون‌های جفتی و پرولاپس بند ناف
۵۶۹	هیپرتانسیون در حاملگی پره اکلامپسی و اکلامپسی
۵۷۳	مکانیسم زایمان طبیعی
۵۷۵	مراقبت‌های دوران بارداری
۵۸۱	لگن
۵۸۲	بیماریهای قلبی عروقی حاملگی
۵۸۴	اختلالات دستگاه گوارش - کبد و مجاری صفراوی
۵۸۶	بیماریهای کلیه و سیستم ادراری
۵۸۸	اختلالات عصبی
۵۸۹	اختلالات پوستی حاملگی
۵۸۹	کم‌خونی و اختلالات خونریزی‌دهنده
۵۹۱	مشکلات ریوی در حاملگی

اختلالات غدّی	۵۹۲
تست های عمومی	۵۹۷
تست های متفرقه	۶۱۰
پاسخنامه	۶۶۹

فصل سوم: نوزادان

معاینه نوزاد	۶۷۳
رشد و نمو جنین	۶۹۰
نارس بودن نوزاد و IUGR	۶۹۴
نوزادان در معرض خطر	۷۰۵
عفونت های دوران نوزادی	۷۱۳
سیتومگالوویروس مادرزادی	۷۲۷
توکسوپلاسموز مادرزادی	۷۲۷
ویروس هرپس سیمپلکس	۷۲۷
سیفیلیس مادرزادی	۷۲۸
سندرم سرخجه مادرزادی	۷۲۸
ترومای زایمانی	۷۲۸
مشکلات متابولیکی و غدّی نوزادان	۷۳۹
بیماری های سیستم تنفسی	۷۵۲
اختلالات دستگاه گوارش	۷۶۸
ایلئوس مکنیوم در سیستمیک فیبروزیس	۷۷۰
آنتروکولیت نکروزان نوزادی (NEC)	۷۷۰
ایکتر و هیپربیلیروبینمی	۷۷۲
کم خونی و اختلالات خونی نوزادان	۷۸۱
احیای نوزاد	۷۹۲

تست های نوزادان

مروری بر تست های نوزادان	۸۰۱
پاسخنامه	۸۷۷

۱۷۹	فصل چهارم - جنین شناسی
۱۷۹	مقدمه و اصول کلی ژنتیک پزشکی
۱۸۵	گامتوژنز - کلیات جنین شناسی
۱۹۶	دوران رویانی
۱۹۸	تکامل جنینی
۹۰۱	پرده های جنینی و جفت
۹۰۳	آمنیون و بند ناف
۹۰۹	اختلالات مادرزادی
۹۱۷	ناهنجاری های کروموزومی
۹۲۰	اختلالات تک ژنی (مندلی)
۹۲۲	اختلالات غیر مندلی
۹۲۴	غربالگری برای نقایص لوله عصبی و سندرم داون
۹۲۶	تشخیص پره ناتال
۹۲۷	سیستم اسکلتی
۹۳۲	حفرات بدن
۹۳۴	سیستم قلبی - عروقی
۹۴۳	سیستم تنفسی
۹۴۴	دستگاه گوارش (GI)
۹۴۹	سیستم ادراری - تناسلی
۹۴۹	دستگاه ژنی تال
۹۵۶	سر و گردن
۹۶۱	گوش
۹۶۲	چشم
۹۶۴	پوست
۹۶۵	سیستم عصبی مرکزی
۹۷۳	خلاصه
۹۹۹	تست های جنین شناسی
۹۹۹	مروری بر سؤالات جنین شناسی
۱۰۲۹	پاسخنامه

۱۰۳۱	فصل پنجم - بهداشت مادر و کودک و تنظیم خانواده
۱۰۳۱	اطلاعات بهداشتی و آمارهای اساسی پزشکی
۱۰۳۳	روش‌های مقدماتی آماری
۱۰۳۷	اصول اپیدمیولوژی و روش‌های اپیدمیولوژیکی
۱۰۴۲	انواع مطالعات اپیدمیولوژیکی
۱۰۶۳	ترمینولوژی
۱۰۶۹	عامل میزبان
۱۰۷۱	عوامل ایمن‌کننده
۱۰۸۰	تعاریف و گزندرها
۱۰۸۶	اپیدمی
۱۰۹۳	کلیات مراقبت از مادران باردار
۱۰۹۵	مشاوره ژنتیک و ازدواج‌های فامیلی
۱۰۹۹	خدمات بهداشتی اولیه یا PHC
۱۱۰۰	سطوح مراقبت‌های بهداشتی
۱۱۰۳	واحدهای عرضه خدمات در جمهوری اسلامی ایران
۱۱۰۳	واحدهای عرضه خدمات در روستا
۱۱۰۴	مرکز بهداشتی درمانی روستایی
۱۱۰۸	سازمان‌های داوطلب بهداشتی در جمهوری اسلامی ایران
۱۱۰۸	پروتکل مراقبت قبل از بارداری
۱۱۱۰	مراقبت‌های دوران بارداری
۱۱۱۷	ویتامین‌ها
۱۱۲۲	واکسیناسیون
۱۱۲۳	برنامه واکسیناسیون جدید کشوری ایران مصوبه ۱۳۹۳
۱۱۲۳	شکایت‌های شایع در حاملگی
۱۱۲۷	تغذیه با شیر مادر
۱۱۳۳	تغذیه تکمیلی
۱۱۳۸	بهداشت کودک
۱۱۶۱	اصول ART: تشخیص و درمان کودک
۱۱۶۵	مراقبت از کودکان اسهالی

۱۱۶۷	توسعه بهداشت
۱۱۷۵	جمعیت‌شناسی
۱۱۷۷	بهداشت محیط
۱۱۸۸	زیج حیاتی
۱۱۹۴	زایمان در منزل
۱۱۹۷	مشاوره تنظیم خانواده
۱۲۰۱	روش‌های پیشگیری از بارداری
۱۲۲۵	۱۱۰ نکته طلایی در مورد روش‌های کنتراسپتیو
۱۲۴۱	تست‌های بهداشت مادر و کودک و تنظیم خانواده
۱۲۴۱	مروری بر تست‌های بهداشت
۱۳۰۹	پاسخ‌نامه بهداشت
۱۳۱۱	فصل ششم - زبان تخصصی
۱۳۱۱	Comprehension
۱۳۴۸	پاسخنامه Comprehension
۱۳۴۹	Words
۱۳۹۶	پاسخنامه Words
۱۳۹۷	Questions
۱۴۲۵	Answers
۱۴۵۰	Irregular Verbs
۱۴۵۲	Standard Abbreviations
۱۴۵۳	اختصارات عمومی
۱۴۵۶	واژه‌شناسی جنین‌شناسی
۱۴۶۱	اختصارات جنین‌شناسی
۱۴۶۲	واژه‌نامه
۱۴۷۹	زبان عمومی
۱۵۰۰	پاسخنامه